АСОЦІАЦІЯ
ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК
УКРАЇНИ

РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ "ПРАВО ТА ПРАКТИКА" БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Біла Церква 2018

Результати моніторингу юридичної клініки “Право та практика” Білоцерківського національного аграрного університету / авт.кол.; узагальнення М. Цип’ящук. – Біла Церква: Асоціація юридичних клінік України, 2018.– 29 с.

Дати моніторингу: 01-03.10.2018р.

Моніторингова група (авторський колектив):

- **Марія Цип’ящук**, викладачка Інституту права ім. І.Малиновського Національного університету “Острозька академія”, членкиня правління Асоціації юридичних клінік України;
- **Тетяна Шолкова**, к.ю.н., доцент, доцент кафедри фінансового права, заступник Завідувача Навчально-практичної лабораторії “Юридична клініка” Навчально-наукового інституту права Університету ДФС України;
- **Марина Лугиня**, начальник відділу забезпечення взаємодії із суб’єктами надання безоплатної первинної правової допомоги управління координації системи надання безоплатної правової допомоги Координаційного центру з надання правової допомоги.

Моніторинговий інструмент: Інструмент оцінювання стандартної якості діяльності юридичних клінік України.

Моніторинги юридичних клінік проводяться Асоціацією юридичних клінік України у партнерстві з ВБО “Українська фундація правової допомоги”, за підтримки Міжнародного фонду “Відродження” в рамках реалізації проекту “Розвиток інституційної спроможності Асоціації / мережі юридичних клінік України.”

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЮРИДИЧНУ КЛІНІКУ

Юридична клініка “Право і практика” Білоцерківського національного аграрного університету почала діяти з 2002 року на основі створеного за рік до того “Юридичного консультаційного центру” – ініціативи активної студентської громади. У 2008 році ці ж активісти разом із викладачами юридичного факультету заснували у 2008 році Білоцерківську міську громадську організацію “Правова єдність”, як наразі входить до складу громадської спілки “Мережа правового розвитку”.

Таким чином, діяльність юридичної клініки “Право і практика” тривалий час тісно переплiталася із громадською та правозахисною діяльністю. Після певної перерви, ці практики динамічно відновлюються. Деякі консультанти юридичної клініки є волонтерами ГО “Правова єдність” і допомагають не лише у наданні первинної правової допомоги, але й є активними учасниками громадського правозахисного руху.

Результати такої співпраці доволі вражаючі: з 2008 по 2011 рік студенти юридичної клініки разом з активом БМГО “Правова єдність” брали участь у наданні безоплатної правової допомоги мешканцям сіл на Білоцерківщині: с. Дрозди, с. Бикова Гребля, С. Трушки, с. Іванівка. З 2012 по 2014 рік надано понад 1000 юридичних консультацій мешканцям міста. У 2015-2016 роках проведено низку спільних заходів із реалізації ініціатив протидії домашньому насильству: понад 25 просвітніх лекцій та семінарів у загальноосвітніх школах та професійних технічних училищах міста, 5 розроблених авторських тренінгових курсів студентами на теми “Види домашнього насильства”, “Міфи про гендерне насильство”, “Як протидіяти насильству”, “Не чини насильство”, “Відповідальність за домашнє насильство”.

Окрім того, консультанти юридичної клініки активно долучилися до надання допомоги учасникам АТО: консультування в селах, у військовому шпиталі, у військових частинах міста; здійснювали первинне консультування у Білоцерківському центрі надання вторинної правової допомоги; надавали правову допомогу через онлайн сервіси ВГО “Мережа правового розвитку”. Брали участь у багатьох громадських акціях в місті та різних громадських активностях: вуличне консультування, громадська акція “Молодь проти насильства”, “Допоможи дітям вулиці”, “Сприяння роботи поліції”. У 2017 році допомагали БМГО “Правова єдність” реалізовувати проект з безпеки для жителів міста “Поліція і громада”.

На факультеті права та лінгвістики БНАУ курс “Основи діяльності юридичних клінік” включений до переліку обов’язкових дисциплін циклу професійної підготовки майбутнього правника.

АНКЕТА ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ
ЗА ПОПЕРЕДНІЙ ПОВНИЙ КАЛЕНДАРНИЙ РІК (2016)

Юридична клініка "Право та практика"
Білоцерківського національного аграрного університету

Рік заснування юридичної клініки	2002	
Організаційно-правова форма юридичної клініки	інший підрозділ ВНЗ без штату	
Контактні дані юридичної клініки: 1) адреса (у т.ч. адреса приймальні) 2) телефон 3) електронна пошта 4) сайт ЮК або сторінки ЮК на сайті ВНЗ, у соцмережах 5) відповідальна особа (ПІБ, посада)	1. м. Біла Церква Соборна площа 8/1	
	2. В юридичній клініці відсутній 0446340440 (деканат)	
	3. decanurfac@ukr.net	
	4. -	
	5. Малишко Інна Володимирівна, куратор юридичної клініки	
Кількість залучених викладачів (в т.ч. практиків) та студентів	1. Викладачів-кураторів	2
	2. Студентів	20
Показники роботи юридичної клініки у 2016 році	1. Надання правової допомоги:	
	а) надання інформації чи контактів щодо правової допомоги	14
	б) юридичне консультування	74
	в) підготовка правових несудових документів	21
	г) підготовка процесуально-правових документів	11
	д) представництво інтересів в судах та інших органах	-
	2. Правова просвіта:	
	а) публічні виступи (лекції, презентації, зустрічі тощо)	68
	б) інтерактивні заняття (практичне право / street law)	48
	в) медіа правова просвіта (інфо у ЗМІ, фільми тощо)	24
Галузі надання правової допомоги	широке коло галузей, за виключенням кримінального права та процесу	
Ведення обліку консультацій	журнал	
Викладання спецкурсу юридичної клінічної освіти	обов’язковий курс "Основи діяльності юридичних клінік"	
Як співвідноситься робота в юридичній клініці з практикою студентів	зараховується як практика (у разі її проходження під час визначеного періоду)	

МОНІТОРИНГ ЗА НАПРЯМАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

І. ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

1. Функціонування юридичної клініки в якості структурного підрозділу ВНЗ

Згідно Положення про юридичну клініку "Право і практика" Білоцерківського національного аграрного університету, затвердженого Ректором університету від 21 листопада 2008 року, юридична клініка є структурним підрозділом Білоцерківського національного аграрного університету, що здійснює підготовку фахівців за напрямком "Право" і створюється як база для практичного навчання та проведення навчальної практики студентів старших курсів.

Інших документів (рішень Вченої Ради університету, штатного розпису, наказів про призначення на посади співробітників юридичної клініки) моніторам, на жаль, не вдалося виявити.

Відповідно до Типового положення про юридичну клініку вищого навчального закладу України, затвердженого Наказом МОН від 03.08.2006 р. №592 та п.2) ч.7 ст. 33 Закону України "Про вищу освіту" юридична клініка повинна діяти у тих закладах вищої освіти, які здійснюють професійну підготовку майбутніх правників. Обов'язок по забезпеченню такої діяльності – кадрової, організаційної, матеріально-технічної і т.і. покладається на сам університет.

Разом з тим, юридична клініка може реально забезпечувати реалізацію своїх функцій лише у випадку неілюзорного існування, дійсної та системної підтримки, інтеграції в університетське та життя громади. Іншими словами, задекларване створення структурного підрозділу повинно підкріплюватися запровадженням конкретних та дієвих механізмів його функціонування, надійною інституціоналізацією в структурі закладу освіти.

Рекомендації:

1. оновити діюче положення про юридичну клініку з урахуванням Стандартів діяльності юридичних клінік та змін до законодавства про освіту, та правничу освіту зокрема;

2. визначити чітку структуру та статус структурного підрозділу юридична клініка, його підпорядкування та координацію з іншими структурами університету, зокрема – кафедрами, факультетом права та лінгвістики.

Бали не зараховано

2. Штатний розпис юридичної клініки.

Зі спілкування із начальником відділу кадрів та фактичною керівницею юридичної клініки монітори з'ясували, що в штатному розписі університету

посади керівника чи інших співробітників юридичної клініки не передбачені і досі обов'язки керівника виконувалися на громадських засадах.

Також начальник відділу кадрів повідомив, що на початку вересня 2018 року в університеті прийнято рішення про призначення викладачки кафедри цивільно-правових дисциплін виконуючою обов'язки керівника юридичної клініки із відповідною доплатою за суміщенням посади із викладацькою. На час моніторингу відбувалося погодження та візування проекту відповідного наказу. Разом з тим, отримана інформація не дає можливості зробити висновок про обсяг навантаження та зайнятості особи, яка виконує обов'язки керівника юридичної клініки.

Іншими співробітниками юридична клініка не укомплектована.

Залучення персоналу на громадських засадах несе ризик поступового зниження мотивації до роботи в юридичній клініці або ж і взагалі відсутності бажаючих організовувати її роботу. Це, у свою чергу, призводить до втрати попередніх інституційних та іміджевих напрацювань, затрат значно більших ресурсів для відновлення роботи юридичної клініки і негативно позначається на якості практичного компоненту підготовки майбутніх правників.

Рекомендації:

1) внести зміни до штатного розпису університету та доповнити його посадами для укомплектування штату юридичної клініки таким чином, щоб забезпечити її стале та ефективне функціонування. Оптимальним є такий штат юридичної клініки, укомплектований посадами: 1) керівника; 2) координатора / заступника керівника); 3) методиста / адміністратора / лаборанта юридичної клініки;

2) також доцільно розглянути питання залучення викладачів-кураторів до роботи в ЮК; на громадських засадах практикуючих юристів.

Бали не зараховано

3. Залучення до роботи в юридичній клініці викладачів-кураторів та компетенція залучених осіб

3.1. Викладачі-куратори

Моніторам пояснили, що допомогу у складанні консультацій студенти юридичної клініки отримують від викладачів, які працюють на кафедрі цивільно-правових дисциплін та інших кафедрах. Однак, відомостей, які б свідчили про перевірку консультацій викладачами-кураторами, монітори не виявили.

Рекомендації:

1) визначити та впорядкувати порядок залучення викладачів-кураторів до роботи в юридичній клініці з урахуванням того, що оптимальна кількість студентів для одного викладача-куратора складає 15 осіб;

2) пропонується відображати у документації з консультування (бланках наданих консультацій, журналі консультацій тощо) реальні дані про керування справами, зокрема – інформацію про куратора, який

здійснював перевірку та погодження фінального варіанту консультації, його(її) підпис.

Бали не зараховано

3.2. Юристи-практики

Під час моніторингу не вдалося знайти документальне підтвердження того, що юристи-практики залучаються до роботи юридичної клініки в якості одноосібних керівників наданих консультацій. Також це підтвердилося поясненнями фактичного керівника юридичної клініки.

Рекомендація:

пропонується залучати практикуючих юристів до роботи юридичної клініки та відображати у документації з консультування (бланках наданих консультацій, журналі консультацій тощо) реальні дані про керування справами.

Бали не зараховано

3.3.1. Керівник юридичної клініки брала участь у наступних заходах підвищення кваліфікації: Літня Школа з юридичної клінічної освіти, 2018 (3-5 липня, 2018 року, м. Вижниця, Чернівецька обл.); проходження міжнародного післядипломного практичного стажування “Інтернаціоналізація Вищої Освіти” (Варшава, Польща, 20.06-11.07.2018 р., 108 год.).

Оскільки інших працівників юридична клініка не має, інших даних, які б задовольняли цей критерій, немає.

Рекомендація:

після укомплектування штату юридичної клініки слід приділяти достатню увагу використанню можливостей підвищення кваліфікації за напрямами роботи юридичних клінік, правозахисної чи правопросвітньої діяльності для всього персоналу юридичної клініки: викладачів-кураторів та штатного персоналу.

Зараховано 1 бал з 3 можливих

3.3.2. Інформації, яка б свідчила про наявність наукових публікацій у фактичного керівника юридичної клініки, моніторам виявити не вдалося.

Рекомендація:

після укомплектування штату юридичної клініки слід приділяти достатню увагу залучення персоналу юридичної клініки: викладачів-кураторів та штатного персоналу до написання наукових публікацій за тематикою роботи юридичних клінік, правозахисної чи правопросвітньої діяльності.

Бали не зараховано

4. Матеріально-технічне забезпечення юридичної клініки

4.1. На час моніторингу юридична клініка забезпечена двома приміщеннями – аудиторією, в якій проводяться зустрічі з консультантами, їх навчання (Фото 1-2) тощо та окремим кабінетом, в якому відбувається прийом клієнтів (Фото 3-4). Також, керівник юридичної клініки та представники адміністрації університету повідомили, що університет планує виділити ще одне приміщення, яке буде більш пристосованим для роботи юридичної клініки.

Огляд приміщень юридичної клініки демонструє наявність функціональних блоків для одночасної роботи керівника, адміністратора та студентів юридичної клініки.

Робочі місця в юридичній клініці "Право і практика" БНАУ

Приміщення №1
Фото 1

Приміщення №1
Фото 2

Приміщення №2
Фото 3

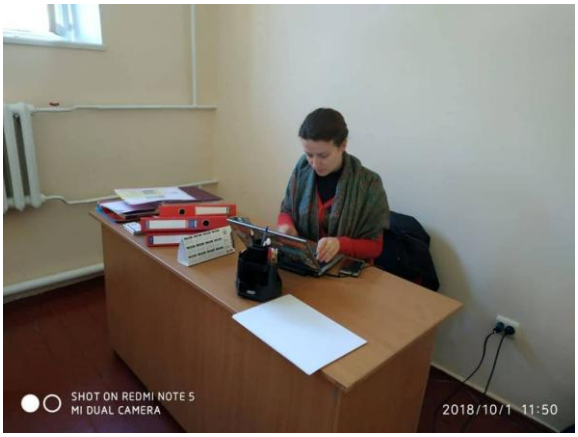

Приміщення №2
Фото 4

Зараховано 3 бали з 3 можливих.

4.2. Умови приміщення для навчального процесу

Для організації курсу "Основи юридичної клінічної практики" та проведення інших заходів юридичної клініки університет надає аудиторії згідно з розкладом занять. Окрім того, як вже зазначалося, юридична клініка має свою окрему аудиторію (№13) для проведення навчальних занять та зустрічей.

Зараховано 1 бал.

4.3. Приміщення юридичної клініки з позиції забезпечення конфіденційності здійснення прийому клієнтів з метою надання безоплатної правової допомоги

В самому приміщенні, де ведеться прийом клієнтів, неможливо проводити одночасний прийом двох чи більше клієнтів із дотриманням вимог конфіденційності. Разом з тим, як пояснили консультанти ЮК та її керівник, якщо одночасно приходять двоє клієнтів, їх прийом може проводитися в обох приміщеннях, які відведені для юрклініки. На думку моніторів, це дає підстави зарахувати бал за цим показником.

Рекомендація:

у випадку надання додаткового приміщення для юридичної клініки, пропонується врахувати його планування таким чином, щоб забезпечити конфіденційність здійснення прийому клієнтів з метою надання безоплатної правової допомоги (встановлення перегородок, розташування столів на достатній відстані один від одного тощо).

Зараховано 1 бал.

4.4.1. Забезпеченість комп'ютерною та іншою технікою, яка дозволяє працювати з мережею Інтернет або правовими базами даних

У переддень моніторингу факультет права та лінгвістики виділив для юридичної клініки ноутбук. Консультанти та керівник юридичної клініки вже почали наповнювати його релевантною до діяльності юридичної клініки інформацією: документами, стаціонарними базами законодавства та ін. Ноутбук дозволяє працювати з мережею Інтернет та правовими базами даних, наприклад: http://zakon.rada.gov.ua/laws.

Рекомендація:

організація належної роботи юридичної клініки в усіх напрямах її діяльності потребує забезпечення комп'ютерної технікою, швидким та безперебійним доступом до мережі Інтернет та правових баз даних. Вочевидь, за одночасної роботи в юридичній клініці керівника, адміністратора та студентів, існує потреба у забезпеченні більшою кількістю одиниць комп'ютерної техніки. Тож, монітори рекомендують університету виділити для функціонування юридичної клініки додаткову комп'ютерну техніку, а також – за можливості – забезпечити доступ до правових баз даних, наприклад: "Ліга Закон".

Зараховано 1 бал

4.4.2. Доступ до мережі Інтернет та правових баз даних

У навчальному приміщенні юридичної клініки (каб. №13) є можливість під'єднатися до факультетської мережі Wi-Fi. Однак, у приміщенні, де зазвичай здійснюється прийом – такого доступу немає.

Разом з тим, приміщення знаходяться поруч, і каб.№13 постійно відчинений – тож, за потреби, доступ до мережі можна отримати.

Рекомендація:

забезпечити безкоштовний та безперебійний доступ до мережі Інтернет для консультантів та співробітників юридичної клініки.

Зараховано 1 бал

4.4.3. Юридична клініка забезпечена мультифункціональним пристроєм для друку та копіювання документів

В приміщенні юридичної клініки немає мультифункціонального пристрою для друку та копіювання документів. Як пояснила керівниця юридичної клініки, за потреби, друк та копіювання здійснюється засобами кафедри цивільно-правових дисциплін.

Рекомендація:

забезпечити юридичну клініку мультифункціональним пристроєм для друку та копіювання документів

Бал не зараховано

4.5. Керівник юридичної клініки пояснила, що університет наразі не забезпечує юридичну клініку витратними матеріалами. Канцелярське обладнання та інші матеріали придбаваються за власний рахунок.

Рекомендація:

п. 6.2. Типового Положення про юридичну клініку вищого навчального закладу встановлює: "Для матеріального та технічного забезпечення діяльності юридичної клініки надаються комп'ютери, які дозволяють працювати з правовими базами даних, мережею Інтернет, засоби телефонного зв'язку, меблі, канцелярське приладдя тощо."Аналогічна норма міститься і в університетському Положенні про юридичну клініку від 2008 року. Рекомендується забезпечити постійне виконання даних обов'язків та систематично забезпечувати юридичну клініку усіма необхідними матеріалами.

Бал не зараховано

4.6. Бонусний показник. Доступність та зручність для людей, зокрема - з малою мобільністю

Юридична клініка знаходиться на першому поверсі корпусу факультету лінгвістики та права БНАУ, тож значних перешкод для доступу до самого приміщення немає. Однак, в коридорі, який веде до кабінетів юридичної клініки, облаштовані кілька високих сходинок, що значно утруднює пересування для маломобільних людей. Разом з тим, біля приміщення юридичної клініки розміщена досить зручна лавка. (Фото 5,6).

Вхід до корпусу Факультету права та лінгвістики БНАУ

Фото 5

Коридор, який веде до приміщень юридичної клініки "Право і практика" БНАУ

Фото 6

Рекомендація:

облаштувати доступ до приміщення юридичної клініки засобами доступності та зручності, в тому числі і для маломобільних людей (пандусами, перилами, місць для розміщення верхнього одягу тощо).

5. Інформаційне забезпечення юридичної клініки

5.1.1. Юридична клініка видима у ВНЗ (факультеті)

Неподалік від входу до корпусу факультету права і лінгвістики, в якому знаходиться юридична клініка, біля дороги, розміщений великий інформаційний стенд про факультет, на якому також зазначена інформація про "студентську юридичну консультацію" (Фото 7). Також, на дверях навчального кабінету №13, де раніше завжди проводився прийом громадян, розміщена табличка "Студентська юридична консультація" (Фото 1). Таблички на дверях іншого кабінету немає.

Наявність візуального зазначення про юридичну клініку

Стенд неподалік від корпусу факультету права та лінгвістики БНАУ

Фото 7

Рекомендація:

узгодити назву юридичної клініки із інформацією на інформаційному стенді, табличках на приміщеннях ЮК, додати графік роботи та коротку інформацію про послуги, які надає юридична клініка;

Зараховано 1 бал

5.1.2. Додаткові вказівники напрямку до юридичної клініки відсутні.

Рекомендація:

розмістити додаткові, захищені від псування, вказівники напрямку до юридичної клініки ззовні та всередині корпусу факультету права та лінгвістики БНАУ.

Бали не зараховано

5.2. Оприлюднення на зовнішніх ресурсах.

Оголошення про діяльність та послуги юридичної клініки розміщені у приміщеннях Білоцерківського місцевого центру з надання вторинної правової допомоги та виконавчого комітету Білоцерківської міської ради (Фото 8,9). Окрім того, інформація про юрклініку розміщена на сайті Асоціації юридичних клінік України.

Наявність інформації про юридичну клініку в зовнішніх ресурсах

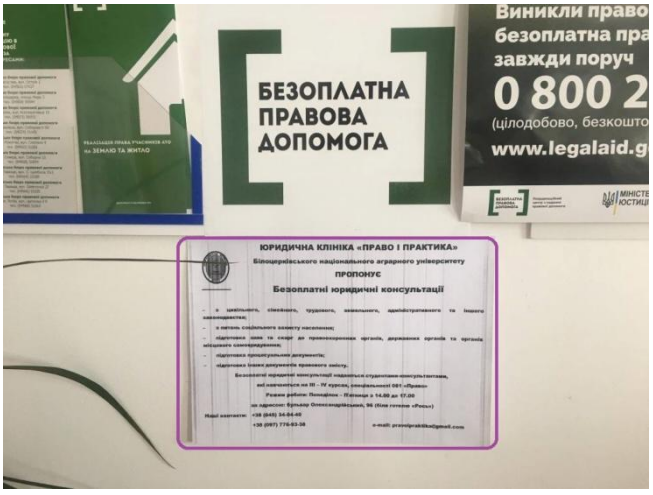

Фото оголошення про діяльність юридичної клініки у Білоцерківському місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги

Фото 8

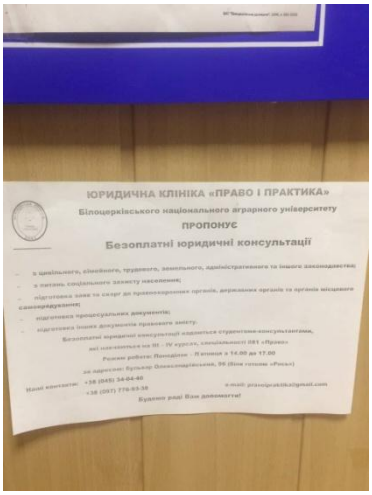

Фото оголошення про діяльність юридичної клініки у приміщенні виконавчого комітету Білоцерківської міської ради

Фото 9

Зараховано 1 бал

5.3. Автономні джерела інформування про свою діяльність та зв'язку з нею

5.3.1. Юридична клініка має постійну корпоративну неперсоналізовану електронну пошту pravoipraktika@gmail.com. Також, юридична клініка

виготовила візитівки зі своїми контактами, які будуть розповсюджуватися серед партнерів та громадян (Фото 10).

Візитні картки ЮК "Право і практика" ЮНАУ
Фото 10

Зараховано 1 бал

5.3.2. Інформація про послуги юридичної клініки розміщена на сторінці ЮК у мережі Facebook. Окремої сторінки ЮК на сайті університету немає, однак, в ході моніторингу керівник юрклініки пояснила, що вже досягнута домовленість із редактором сайту про створення такої сторінки.

Рекомендація:
створити окрему сторінку на сайті університету та розмістити на ній актуальну інформацію про юридичну клініку, години її роботи, послуги, які вона надає та регулярно оновлювати інформацію про діяльність юридичної клініки на своїх ресурсах.

Зараховано 1 бал

5.3.3. Юридична клініка має власний мобільний номер телефону. Сам телефон придбано за кошти її керівника. Також керівник сам оплачує послуги мобільного зв'язку.

Рекомендація:
університету слід забезпечити оплату засобу та постійної можливості телефонного зв'язку з юридичною клінікою. Обслуговування такого номеру не повинно бути надто обтяжливим для університету, разом з тим - це значно розвантажить працівників юридичної клініки та покращить зв'язок з нею для потенційних клієнтів.

Зараховано 1 бал

5.4. В коридорі на інформаційному стенді біля одного з приміщень юридичної клініки та на дверях, розміщена ключова інформація про ЮК (графік чергувань студентів, умови та графік прийому) (Фото 11). Також в самому приміщенні юридичної клініки на інформаційних стендах розміщені:

положення про юридичну клініку, етичний кодекс, правила внутрішньої роботи ЮК та ін. (Фото 12). На час проведення моніторингу на виготовленому стенді помилково зазначили некоректну назву ЮК “Правова єдність” замість “Право і практика”. Оновлений стенд вже був замовлений і буде замінений найближчим часом.

Інформування юридичною клінікою про умови своєї роботи

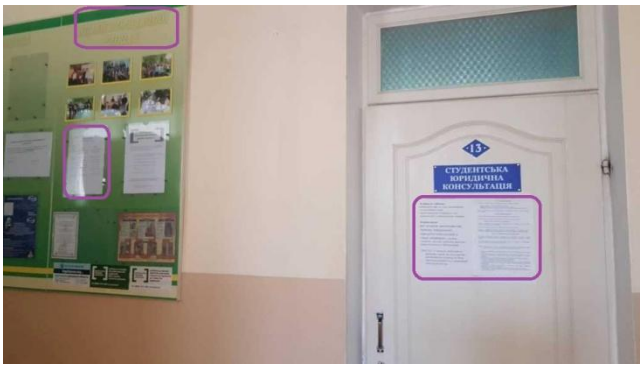

Інформаційні матеріали біля приміщенні юридичної клініки

Фото 11

Інформаційні матеріали в приміщенні юридичної клініки

Фото 12

Зараховано 1 бал.

6. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Інтегрованість у місцеві спільноти, які впроваджують права людини

Як зазначалося в описовій частині на початку цього Звіту, юридична клініка “Право і практика” активно співпрацює громадською правозахисною організацією “Правова єдність”. Окрім того, відбувається досить активна співпраця із Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Київській області та з Білоцерківським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Як зазначили викладачі факультету, в рамках такої взаємодії, представники центрів з надання БВПД часто проводять лекції для студентів. В свою чергу, студенти ЮК мають можливість відвідувати центри БВПД, де вони спостерігають процес прийому та консультування громадян на базі центрів, беруть участь у заходах, які проводяться місцевим центром з надання БВПД, днях відкритих дверей тощо. Також студенти та представники центрів системи БВПД проводять спільні заходи з вуличного інформування населення.

Окрім того, в інформаційних куточках юридичної клініки та Білоцерківського місцевого центру з надання БВПД розміщено довідкові буклети про діяльність обох установ.

Рекомендація. З метою посилення ефективної співпраці з партнерськими організаціями доцільно проводити спільні заходи та залучати партнерів на заходи юридичної клініки. Така співпраця може відбуватися як в межах підписаних меморандумів, так і без них. Головне, щоб не відбувалося навпаки - тобто, лише підписаний документ без

активної подальшої взаємодії. Також, з метою моніторингу інтенсивності перенаправлень клієнтів від центрів БВПД та інших партнерів, рекомендується доповнити реєстраційну анкету для клієнтів графою "Як ви дізналися про юридичну клініку?".

Загальна кількість балів за напрямком: 14

ІІ. ВКЛЮЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ ОСВІТИ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

1. Навчальний курс юридичної клінічної освіти

1.1. Навчальний курс

На факультеті права та лінгвістики (кафедра цивільно-правових дисциплін) викладається курс “Основи діяльності юридичних клінік”. Не зважаючи на те, що у програмі є два модулі з трьох, їх змістовне наповнення містить головні практичні теми, які в сукупності з теоретичними темами відповідають Стандартам. Кількість кредитів курсу – 3. Це дає підстави зарахувати наявний курс.

Навчальний курс “Основи діяльності юридичних клінік”

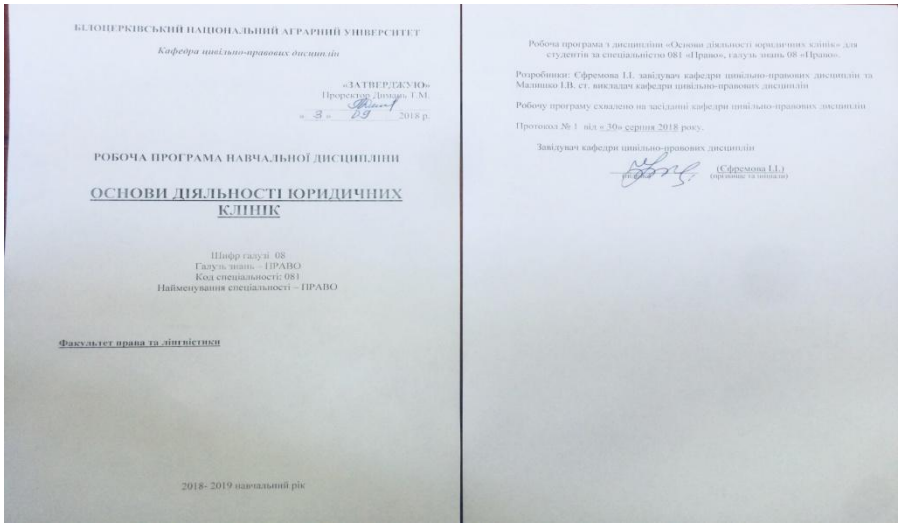

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра цивільно-правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор Дичань І.М.
«3» 09 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК

Шифр галузі 08
Галузь знань – ПРАВО
Код спеціальності: 081
Найменування спеціальності – ПРАВО

Факультет права та лінгвістики

2018- 2019 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Основи діяльності юридичних клінік» для студентів за спеціальністю 081 «Право», галузь знань 08 «Право».

Розробники: Єфремова І.І. завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін та Малишко І.В. ст. викладач кафедри цивільно-правових дисциплін

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін

Протокол № 1 від «30» серпня 2018 року.

Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін

(Єфремова І.І.)
(підпис та ініціали)

Робоча програма курсу, Фото 13

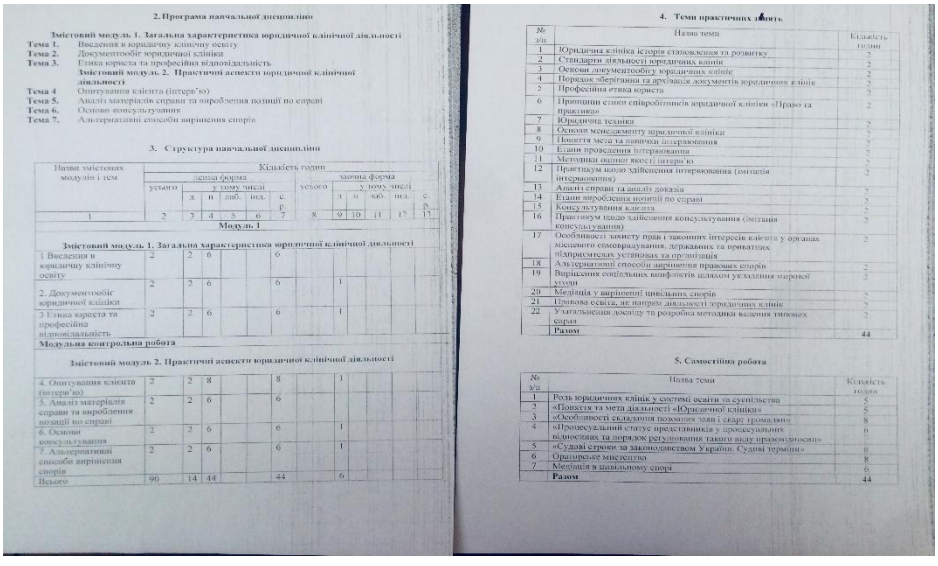

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика юридичної клінічної діяльності
Тема 1. Введення в юридичну клінічну освіту
Тема 2. Документообіг юридичної клініки
Тема 3. Етика юриста та професійна відповідальність
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти юридичної клінічної діяльності
Тема 4 Опитування клієнта (інтерв'ю)
Тема 5. Аналіз матеріалів справи та вироблення позицій по справі
Тема 6. Основи консультування
Тема 7. Альтернативні способи вирішення спорів

3. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
	усього	у тому числі			с. р.	усього	у тому числі				с. р.
		л	п	лаб.	інд.		л	п	лаб.	інд.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика юридичної клінічної діяльності												
1. Введення в юридичну клінічну освіту	2	2	6			6						
2. Документообіг юридичної клініки	2	3	6			6		1				
3 Етика юриста та професійна відповідальність	2	2	6			6		1				
Модульна контрольна робота												
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти юридичної клінічної діяльності												
4. Опитування клієнта (інтерв'ю)	2	2	8			8		1				
5. Аналіз матеріалів справи та вироблення позицій по справі	2	2	6			6						
6. Основи консультування	2	2	6			6		1				
7. Альтернативні способи вирішення спорів	2	2	6			6		1				
Всього	90	14	44			44		6				

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Юридична клініка: історія становлення та розвитку	2
2	Стандарти діяльності юридичних клінік	2
3	Основи документообігу юридичних клінік	2
4	Порядок оформлення та зберігання документів юридичних клінік	2
5	Професійна етика юриста	2
6	Принципи етики співробітників юридичної клініки «Право та практика»	2
7	Юридична техніка	2
8	Основи менеджменту юридичної клініки	2
9	Поняття міста та навички інтервюювання	2
10	Етапи проведення інтервюювання	2
11	Методики оцінки якості інтерв'ю	2
12	Практикум щодо здійснення інтервюювання (імітація інтервюювання)	2
13	Аналіз справи та аналіз доказів	2
14	Етапи вироблення позицій по справі	2
15	Консультування клієнта	2
16	Практикум щодо здійснення консультування (імітація консультування)	2
17	Особливості захисту прав і законних інтересів клієнта у органах місцевого самоврядування, державних та приватних підприємствах установах та організаціях	2
18	Альтернативні способи вирішення правових спорів	2
19	Вирішення соціальних конфліктів шляхом укладення мирової угоди	2
20	Медіація у вирішенні цивільних спорів	2
21	Правова освіта, як напрям діяльності юридичних клінік	2
22	Узагальнення досвіду та розробка методики ведення типових справ	2
	Разом	44

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Роль юридичних клінік у системі освіти та суспільства	5
2	«Поняття та мета діяльності «Юридичної клініки»	5
3	«Особливості складання позовних заяв і скарг громадян»	8
4	«Процесуальний статус представників у процесуальних відносинах та порядок регулювання такого виду правовідносин»	6
5	«Судові строки за законодавством України. Судові терміни»	6
6	Ораторське мистецтво	8
7	Медіація в цивільному спорі	6
	Разом	44

Зміст курсу, Фото 14

Рекомендації:

доопрацювати зміст навчального курсу у відповідність зі Стандартами, зокрема – доповнити програму такими темами:

- у першому модулі: “Юридичні клініки: історія становлення та розвитку, їх мета і завдання”, “Правове регулювання діяльності юридичних клінік та надання ними безоплатної правової допомоги в

Україні", "Організаційна та управлінська модель юридичної клініки";

- у другому модулі: "Психологічні особливості роботи з клієнтом у юридичних клініках", "Складання правових експертних висновків та проектів процесуальних та інших документів", "Представництво інтересів клієнта у суді, у органах державної влади та місцевого самоврядування, підприємствах, установах і організаціях";

- додати третій модуль "Правопросвітня робота та інші напрями діяльності юридичних клінік" за такими темами: "Зміст і форми правопросвітньої роботи юридичних клінік", "Підготовка та проведення юридичною клінікою інтерактивних правопросвітніх занять за програмою "Практичне право", "Розгляд в юридичній клініці справ, що мають суспільний інтерес", "Підготовка юридичною клінікою звернень до Європейського суду з прав людини", "Інші теми роботи спеціалізованої юридичної клініки (з біженцями, з пацієнтами, із засудженими тощо)".

Зараховано 3 бали з 3 можливих

2. Викладання курсу юридичної клінічної освіти

2.1. Факт викладання курсу юридичної клінічної освіти

Згідно з навчальним планом та розкладом занять, курс віднесено до **обов'язкових** навчальних дисциплін та викладається на другому курсі в третьому семестрі.

Викладання курсу "Основи діяльності юридичних клінік"

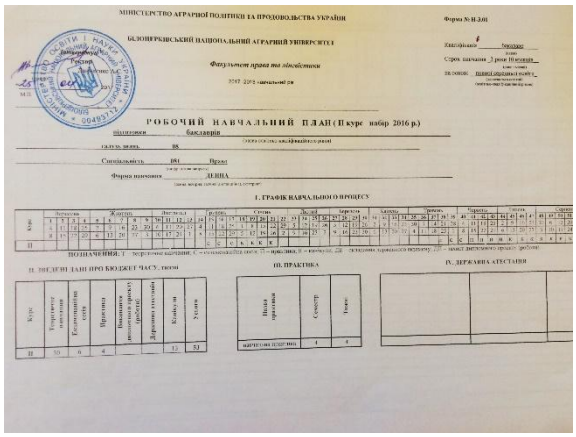

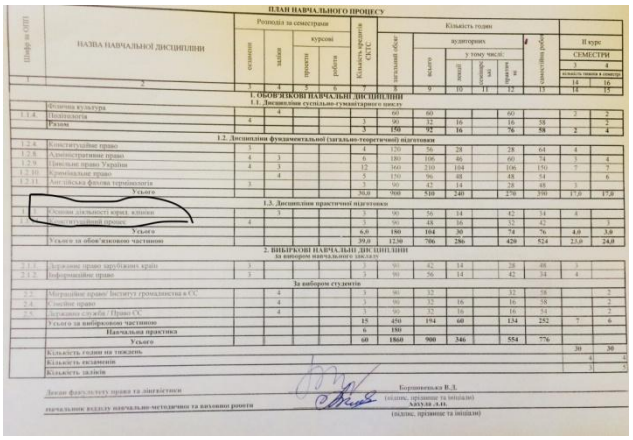

Навчальний план для бакалаврів права, Фото 15

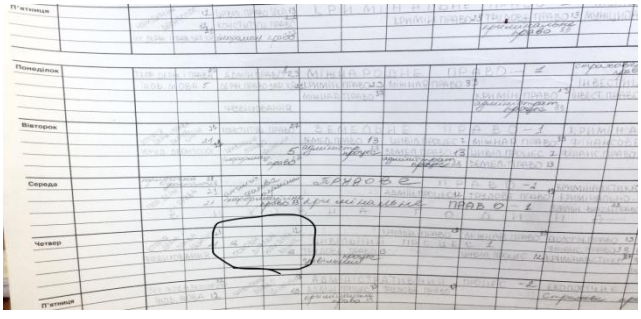

Розклад для бакалаврів права, Фото 16

Рекомендація:

розклад занять розмістити на сайт університету до діючої

системи електронного документообігу, що дасть можливість студентам постійно мати доступ до актуальної інформації.

Зараховано 1 бал

2.2. Компетентність викладання курсу юридичної клінічної освіти

Основний викладач курсу залучений до діяльності юридичної клініки, що підтверджується відомістю обліку навчальної роботи кафедри цивільно-правових дисциплін.

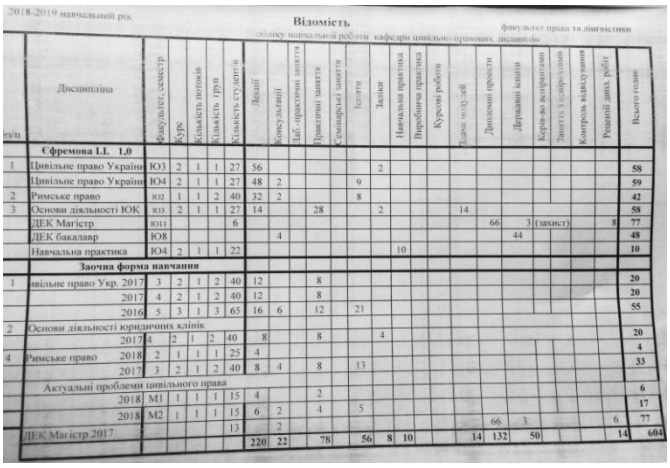

2018-2019 навчальний рік

Відомість

обліку навчальної роботи кафедри цивільно-правових дисциплін

факультет права та лінгвістики

п/п	Дисципліна	Факультет, семестр	Курс	Кількість потоків	Кількість груп	Кількість студентів	Лекції	Консультації	Лаб.-практичні заняття	Практичні заняття	Семінарські заняття	Іспити	Заліки	Навчальна практика	Виробнича практика	Курсові роботи	Здача модулей	Дипломні проекти	Державні іспити	Керів-во аспірантами	Заняття з аспірантами	Контроль відвідування	Рецензії дипл. робіт	Всього годин
	Єфремова І.І. 1,0																							
1	Цивільне право України	Ю3	2	1	1	27	56						2											58
	Цивільне право України	Ю4	2	1	1	27	48	2				9												59
2	Римське право	Ю2	1	1	2	40	32	2				8												42
3	Основи діяльності ЮК	Ю3	2	1	1	27	14			28			2				14							58
	ДЕК Магістр	Ю11				6												66	3	(захист)			8	77
	ДЕК бакалавр	Ю8						4											44					48
	Навчальна практика	Ю4	2	1	1	22								10										10
	Заочна форма навчання																							
1	ивільне право Укр. 2017	3	2	1	2	40	12			8														20
	2017	4	2	1	2	40	12			8														20
	2016	5	3	1	3	65	16	6		12		21												55
2	Основи діяльності юридичних клінік																							
	2017	4	2	1	2	40	8			8			4											20
4	Римське право 2018	2	1	1	1	25	4																	4
	2017	3	2	1	2	40	8	4		8		13												33
	Актуальні проблеми цивільного права																							
	2018	М1	1	1	1	15	4			2														6
	2018	М2	1	1	1	15	6	2		4		5												17
	ДЕК Магістр 2017					13		2										66	3				6	77
							220	22		78		56	8	10			14	132	50				14	604

Відомість обліку навчальної роботи кафедри цивільно-правових дисциплін, Фото 17

Зараховано 1 бал

2.3. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Інтерактивність викладання курсу юридичної клінічної освіти.

Під час моніторингу експерти були присутні на одному із практичних занять в рамках курсу “Основи діяльності юридичних клінік”, яке проводила керівник юридичної клініки. Тема заняття стосувалася документообігу юридичних клінік. Позитивним є те, що студенти отримали роздаткові матеріали, зразки анкети відвідувача, заяви на обробку персональних даних, а також мали змогу активно обговорити всі питання, які стосуються оформлення справи та анкети клієнта, інструкцію консультанта юридичної клінки, нормативне забезпечення.

Рекомендація:

звернути увагу на використання інтерактивних методів проведення заняття. Зокрема, доцільно підготувати презентацію заняття, розробити конкретні практичні завдання, під час яких залучати всю аудиторію тощо.

2.4. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Додаткові заняття із студентами юридичної клініки.

Моніторинг виявив, що студенти юридичної клініки беруть участь у різноманітних заходах на правову тематику, які організовуються університетом, місцевими правозахисними організаціями, органами місцевого самоврядування та виконавчої влади. Водночас, інших спеціальних тренінгів чи занять, які б

проводила саме юридична клініка для своїх клініцистів поза межами навчального курсу - не відбувається.

Рекомендація:

включити в план роботи юридичної клініки проведення додаткових занять для студентів, які працюють в ній: в першу чергу, практичних тренінгів, які стосуються основних напрямків роботи ЮК - інтерв'ювання та консультування клієнтів, інтерактивні методи викладання, психологічні аспекти роботи з різними аудиторіями. Також доцільно розвивати у студентів різні "м'які навички": ефективна самопрезентація, управління часом, техніка юридичного письма тощо. Важливо вести чіткий облік таких занять.

3. Практика на базі юридичної клініки

3.1. Аналіз внутрішніх положень університету щодо проходження практики показав, що можливість проходження практики на базі Юридичної клініки не передбачена.

Рекомендація:

оновити методичні рекомендації для студентів з проходження навчальної та виробничої практики, доповнивши їх пунктом щодо можливості проходження практики на базі юридичної клініки "Право і практика". Також, після внесених змін, доцільно здійснювати розподіл студентів за базами практики (навчальної чи академічної), оформлюючи це відповідними Наказами університету.

Бал не зараховано

3.2. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Юридична клінічна практика

Локальними актами університету не передбачена можливість зарахування клінічної практики як навчальної.

Рекомендація:

розглянути можливість зарахування постійної роботи студентів-консультантів в юридичній клініці як форми академічної практики. Для цього доцільно внести зміни до відповідних локальних актів та розробити спеціальну програму для такого виду практики на базі юрклініки.

4. Зарахування навчального навантаження за роботу в юридичній клініці та його облік

Робота в юридичній клініці (участь у наданні юридичних консультацій, у проведенні правопросвітніх занять, проведення додаткових (факультативних) занять в юридичній клініці) не зараховується у навчальне навантаження.

Рекомендація:

1) визначити форми обліку та зарахування роботи у юридичній клініці як навчального навантаження для викладачів. Такий крок зробить

юридичну клініку більш ефективною, вагомою на кафедрах факультету, а навчальний процес на кафедрах практично орієнтованим.

2) Для таких дій доцільно використовувати можливості самоврядування вишів. Можливо встановлювати ці форми навантаження як в повній формі, так і з встановленням лімітів зарахування навантаження. Наголосимо, таке зарахування навантаження не становитиме неможливих завдань для факультету, проте забезпечить вмотивованість викладачів кафедр співпраці з юридичною клінікою і якість їх роботи.

3) Стандарти діяльності юридичних клінік України містять такі рекомендації щодо норм навчального навантаження науково-педагогічних та інших фахівців у галузі права:

- ***за кожну виконану з їх допомогою юридичну консультацію — дві години консультацій (позааудиторні заняття);***
- ***за кожне проведене з їх методичною допомогою та участю в правопросвітньому занятті — одну годину консультацій (позааудиторні заняття),***
- ***за кожне додаткове навчальне заняття із студентами юридичної клініки — одну годину практичного заняття (аудиторні заняття).***

4) за керування практикою — десять годин навчального навантаження за кожний тиждень практики (позааудиторні заняття).

5) При цьому важливо одночасно встановлювати форми обліку такої діяльності. Рекомендується це завдання покладати на керівника юридичної клініки, який перед навчальним роком може подати план залучення викладачів-кураторів з кафедр університету (факультету), а після завершення частин навчального року – персоналізований звіт, заснований на документації юридичної клініки.

6) Відмітимо, що навантаження за керування практикою в юридичній клініці (крім післядипломної освіти) зараховується не працівникам юридичної клініки, а іншим викладачам факультету. Рекомендуємо при плануванні та обліку навчального навантаження за керування практикою в юридичній клініці розглядати представників юридичної клініки як одночасно представників навчального закладу та бази практики.

Бали не зараховано

Загальна кількість балів за напрямом: 5

ІІІ. ЮРИДИЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ

1. Систематичність юридичного консультування в юридичній клініці

Юридична клініка “Право та практика” Білоцерківського національного аграрного університету відновлює свою роботу, саме тому в останній рік не було здійснено систематичне консультування. Підтвердження факту надання юридичних консультацій було виявлено шляхом дослідження 2-х журналів реєстрації звернень громадян (2015-2016 рік; 2016-2018 рік). Але консультації протягом останнього 2017 року були нерегулярними. Так, за весь 2017 рік згідно журналу було надано 4 консультації. За вересень 2018-2019 н.р. студентами ЮК було надано 2 консультації.

Рекомендація:

налагодити системне чергування студентів ЮК, а саме: 1) визначити дні та часи чергування та зробити про це рекламу в ЗМІ і серед цільової аудиторії щодо можливості отримання юридичної консультації громадянами; 2) скласти графік чергування студентами без врахування канікулярних та святкових днів.

Зараховано 1 бал з 3 можливих

2. Документальне забезпечення діяльності юридичної клініки з юридичного консультування

2.1. Огляд журналу обліку звернень клієнтів дав змогу зробити висновок про те, що реєстр звернень системно вівся до 2017 року, останній запис системний датується 26.04.2017 року, але наскрізна нумерація справ не велася, невеликі інтервали між записами підтверджує те, що в журналі неможливо зробити приписки.

Записи у журналі відновилися 22.09.2018 року, але вони не системні (на 01.10.2018 рік було надано 2 консультації), наступний запис 01.10.2018 року. На підтвердження цього нижче наводяться фотографії журналу реєстрації справ за період з вересня 2018 року до часу проведення моніторингу (Фото 18-21).

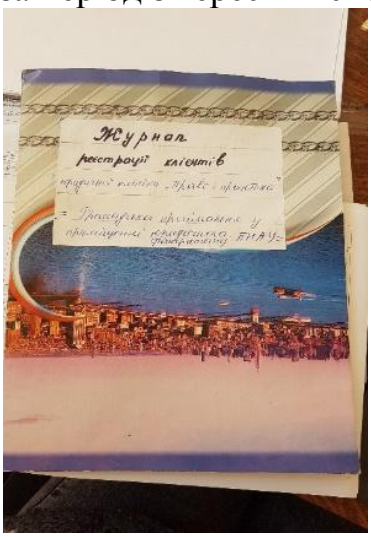

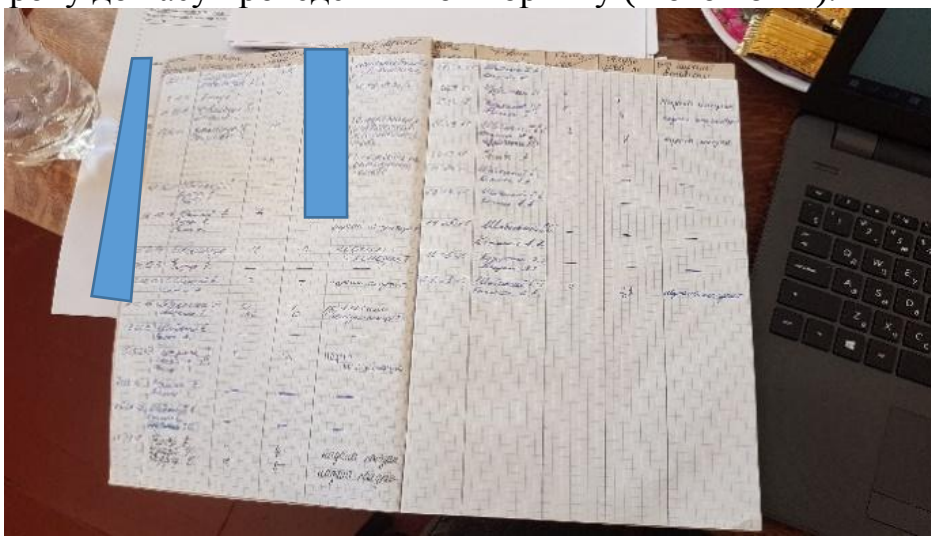

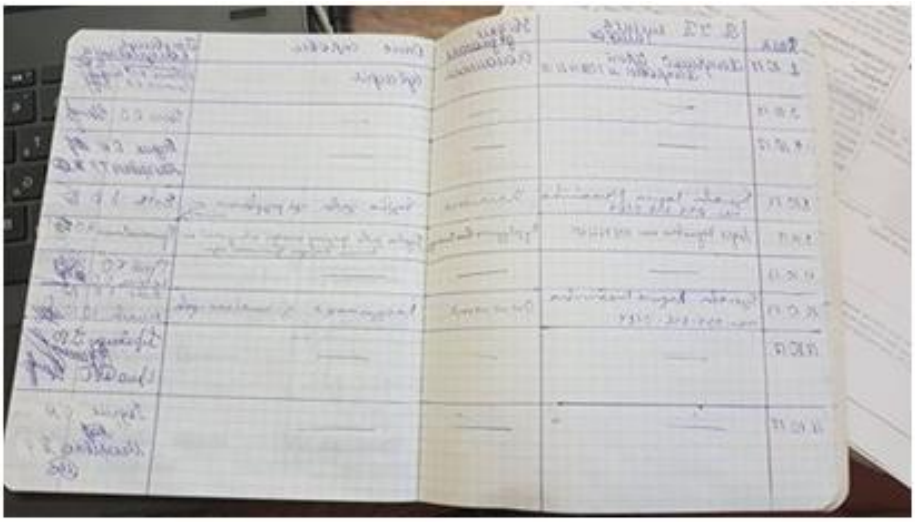

Фото журналів реєстрації звернень за 2015-2017 та 2017-2018 н.р.
(Фото 18-21)

Рекомендація:

1) налагодити системне ведення записів прийому всіх звернень клієнтів, з присвоєнням реєстраційного номеру (з наскрізною нумерацією) по кожній справі для ідентифікації справи та ведення архіву.

2) при веденні журналу не створювати проміжки між записами для уникнення дописування та можливості створення приписок.

Бали не зараховані

2.2. Ведення архіву завершених справ.
Архіву завершених справ не виявлено.

Рекомендація:

створити та системно наповнювати архів справ (папка реєстратор, або електронний формат). Звернути увагу, що справи повинні бути розміщенні в архівній папці у відповідності до свого номеру та дати реєстрації згідно журналу, для можливості відшукання при необхідності потрібної справи.

Бали не зараховані

2.3. Юридична клініка “Право та практика” БНАУ не практикувала надання друкованих консультацій клієнтам

Рекомендація:

1) запровадити практику надання консультацій клієнтам виключно у письмовій формі з усним роз’ясненням. До того ж, клієнту необхідно надавати оригінал консультації, а в клініці залишати її копію. Надання консультацій у такий спосіб забезпечить не тільки відповідність Стандартам, але й більш якісне досягнення навчальної функції, яку повинна виконувати юридична клініка. Складання письмової консультації також допоможе убезпечити юрклініку від безпідставних можливих претензій щодо якості наданої правової допомоги, оскільки ЮК матиме

підтвердження того, яка саме правова інформація або консультація була надана.

2) кожна письмова консультація повинна містити підпис особи, під чиїм кураторством вона була підготовлена, а також дані про консультанта(ів), які її готували. Також рекомендується на початку консультації наводити коротку фабулу звернення.

Бал не зараховано

2.4. Наявність письмових консультацій

В ЮК відсутні письмові консультації.

Рекомендація:

при підготовці студентами письмових консультацій обов'язково їх погоджувати з викладачем консультантом. Факт погодження підтверджується підписом викладача-консультанта. Також, консультація може бути підписана студентами-консультантами, які її готували.

Бал не зараховано

2.5. Відповідність кількості справ анкетним даним.

Кількість справ не відповідає поданій анкеті. У анкеті було заявлено 110 справ за звітній період. В ЮК згідно журналу реєстрації за 2016-2017 н.р. було виявлено біля 30 справ. Інші документи, які б підтверджували факт надання студентами юр. консультацій відсутні.

Рекомендація:

налагодити системний та точний облік справ. Звернути увагу на те, що дані для реєстру Асоціації юридичних клінік подаються за повний календарний рік перед наданням інформації (н-ад, якщо інформація надається у листопаді 2018 року, то відображаються дані за січень-грудень 2017 року).

Бал не зараховано

2.6. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Розрізнення у облікових документах різних форм правової допомоги.

У документах обліку консультацій Юридична клініка "Право та практика" БНАУ не розрізняються правова інформація та юридична консультація;

Рекомендація:

доповнити пункт щодо розрізнення наданої правової інформації та консультації у бланках реєстрації справ та журналі обліку наданих консультацій.

2.7. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Безпосередній захист прав клієнтів.

Юридична клініка не практикує форми безпосереднього захисту інтересів клієнтів, ані в адміністративному, ані в судовому порядку.

Рекомендація:

де це можливо, запроваджувати й такі форми правової допомоги, як безпосередній захист прав клієнта, адже це ще більше посилить ефект практичної підготовки майбутніх правників в ЮК та ефективність правової допомоги.

3. Якість юридичного консультування у юридичній клініці

3.1. Перевірити якість надання юридичних консультацій було неможливо, так як письмових консультацій виявлено не було.

Рекомендації:

1) як вже зазначалось вище, рекомендуємо надавати консультації у письмовій формі громадянам та залишати копію таких консультацій у клініці.

2) консультація має містити всі можливі варіанти які можуть бути по справі, з зазначенням плюсів і мінусів кожного.

3.2. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Дотримання рекомендованих процедур інтерв'ювання та консультування.

Аналіз модельованого прийому громадян (Фото 22), який монітори спостерігали під час візиту, дає підстави зробити висновок про те, що в цілому процедури інтерв'ювання та консультування клієнтів відповідають Стандартам.

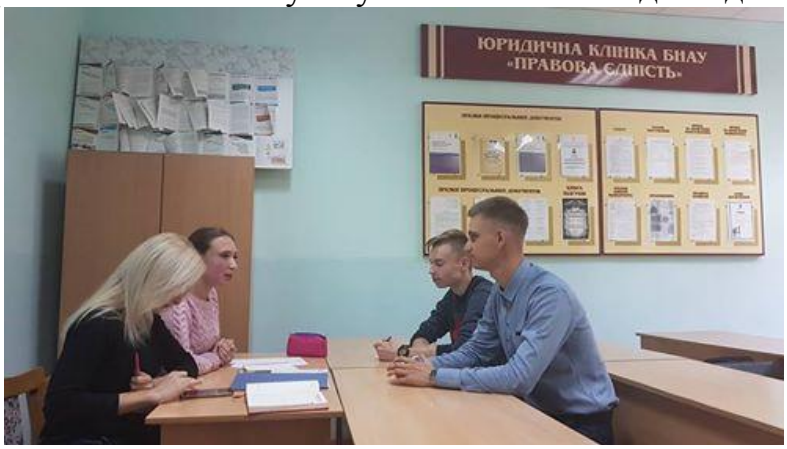

Модельований прийом громадян консультантами ЮК "Право і практика" БНАУ, Фото 22

Рекомендації:

1) пропонуємо звернути більше уваги на вступну частину інтерв'ювання, особливо під час першої зустрічі з клієнтом, зокрема - на роз'яснення умов роботи юридичної клініки, видів та порядку надання правової допомоги, з зазначенням чітких строків отримання відповідей клієнтом, встановлення правил проведення інтерв'ювання тощо;

2) важливо стежити за тим, щоб консультанти не намагалися вже під час першої зустрічі з клієнтом, надати йому консультацію, адже це несе очевидні ризики щодо якості правової допомоги.

Загальна кількість балів за напрямком: 1

IV. ПРАВОПРОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ

1. Систематичність правопросвітньої роботи юридичної клініки

Юридична клініка організовує самостійну правопросвітню роботу. Зокрема, зазначені факти підтвердилися тим, що в IV кварталі 2017 року та навесні 2018 року студенти-консультанти юрклініки проводили різного типу правопросвітні заходи (лекції, інформативні зустрічі тощо) для студентів інших навчальних закладів та державних установ. Також, у співпраці з партнерськими установами та організаціями, консультанти юридичної клініки залучаються до участі у тренінгах, виїзних зустрічах, днях інформування населення, консультування.

Рекомендації:

1) приділити більшу увагу системності правопросвітньої роботи. Варто розробити графік проведення правопросвітніх занять щомісяця та посилити співпрацю зі школами або іншими інституціями (закладами виховного характеру, органами місцевого самоврядування чи локальними органами виконавчої влади, місцевими громадськими організаціями тощо).

2) також пропонуємо розглянути можливість укладення договорів із місцевими відділами освіти з метою запобігання непорозумінь під час проведення занять в загальноосвітніх закладах.

3) під час розробки та підбору теми заняття (або їх серії) обов'язково враховувати специфіку цільової аудиторії.

Зараховано 1 бал з 3 можливих

2. Документальне забезпечення правопросвітньої роботи юридичної клініки.

2.1. Документація юридичної клініки про заходи безпосередньої роботи з аудиторією.

Усі активності, в яких брали участь викладачі, куратори чи студенти юридичної клініки висвітлювались на фейсбук-сторінці факультету права та лінгвістики. Однак, кількість зазначених даних не співпала з кількістю заходів, зазначених в анкеті. Також в юридичній клініці відсутній журнал обліку ведення правопросвітніх заходів та графіки їх проведення.

Рекомендація:

з метою документального забезпечення правопросвітньої роботи, запровадити ведення спеціального (лише для правопросвітніх заходів) обліку здійснених заходів правової просвіти (зокрема, розробити графіки таких заходів та журнал рецензування занять, забезпечити висвітлення на сторінці ЮК виступів перед різними аудиторіями, занять практичного права у школах тощо).

Бал не зараховано

3. Якість організації заходів правової просвіти юридичної клініки

3.1. Підтвердження контролю та допомоги викладачем студентам у підготовці методичних матеріалів та проведенні заходу

Керівник юридичної клініки здійснює контроль та надає допомогу студентам у підготовці методичних матеріалів та проведенні правопросвітніх заходів. Монітори мали можливість перевірити зазначені факти, оскільки саме в період здійснення моніторингу юрклініки відбувалась підготовка до проведення правопросвітнього заходу – квесту “Правознавець” для учнів 10-11 класів. Спільно з викладачами кафедри студенти розробили матеріали для його проведення та вирішували організаційні питання (Фото 23-26).

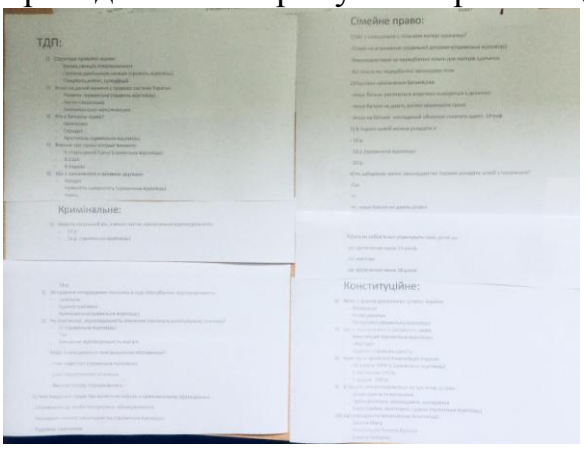

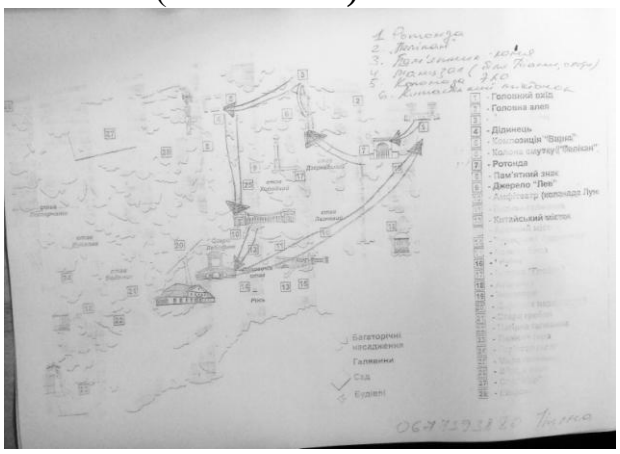

Матеріали для проведення квесту: перелік завдань та карта проходження квесту, Фото 23-24

Фото з квесту та подарунки та нагородження переможців квесту, Фото 25-26

Зараховано 1 бал

3.2. Підтвердження механізму забезпечення компетентності членів юридичної клініки, які проводять заняття

Навчання щодо розробки та проведення правопросвітніх занять не проводяться.

Рекомендації:

1) розробити або використовувати вже наявні (н-ад, на сайті АЮКУ) методичні матеріали щодо проведення правопросвітніх занять, проводити для студентів відповідні навчання та тренінги;

2) ***доповнити робочу програму курсу «Основи діяльності юридичних клінік» змістовним модулем "Правопросвітня робота та інші напрями діяльності юридичних клінік" за відповідними темами (детальні рекомендації щодо цього наведено у розділі ІІ).***

Бали не зараховано

4. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Якість занять правової просвіти юридичної клініки

Під час моніторингу представники юридичної клініки продемонструвати проведення правопросвітнього заходу – квесту з правової тематики для учнів 10-11 класів. Для проведення заходу були викладачами та студентами були розроблені відповідні методичні матеріали, завчасно підготовлено місце локації тощо. Захід відбувся на актуальну тематику з правознавства за використанням інтерактивних методів. Зокрема, студенти були закріплені за різними командами, модерували проходження квесту учнями шкіл. Завдяки такій злагодженій співпраці всі учасники були залучені в ігровій формі до вивчення різних видів права, мали змогу продемонструвати свої знання з правового законодавства. Кращі команди отримали заохочувальні призи та грамоти.

Загальна кількість балів за напрямом: 3

ЗАГАЛЬНИЙ РЕЗУЛЬТАТ
моніторингу якості діяльності юридичної клініки “Право та практика”
Білоцерківського національного аграрного університету
Рік моніторингу: 2018

Юридична клініка має такі особливі організаційні риси та здобутки:

1) клініка розпочала свою роботу ще у 2002 році;

2) з 2008 року юридична клініка активно інтегрована у місцеві спільноти правозахисту і право просвіти, зокрема – у діяльність правозахисної організації “Правова єдність”, яка сьогодні входить до всеукраїнської Мережі правового розвитку;

3) юридична клініка вона взаємодіє з центрами безоплатної вторинної правової допомоги в м. Біла Церква, в першу чергу – шляхом проведення спільних правопросвітніх заходів;

4) курс “Основи діяльності юридичних клінік” є обов’язковим предметом у циклі професійної підготовки майбутніх правників;

5) юрклініка практикує цікаві інтерактивні заходи правової просвіти, поєднані з різними активностями – наприклад, правові квести на природі;

6) працівники та консультанти юридичної клініки “Право і практика” ЮНАУ є досить активними учасниками заходів юридичного клінічного руху України.

Водночас, моніторинговою групою були відмічені позиції у напрямах організації, навчального процесу, консультування та правопросвітньої діяльності, які можуть бути покращені.